

Slovenskej republiky

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Z.N.** bývajúceho vo V.P., zastúpeného JUDr. M.W., advokátom v B.B., proti odporcovi **P. s. r. o.**, so sídlom v B., **o 2 182,40 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 43 C 27/2007, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 18. februára 2010 sp. zn. 9 Co 148/2009, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 18. februára 2010 sp. zn. 9 Co 148/2009 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava III rozsudkom pre zmeškanie z 23. apríla 2007 č. k. 43 C 27/2007 – 51 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 65 747 Sk (2 182,40 €) s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 65 747 Sk (2 182,40 €) od 1. 12. 2006 do zaplataenia a náhradu trov konania 7 842 Sk (260,31 €) do rúk jeho právneho zástupcu a na účet súdu súdny poplatok vo výške 3 942 Sk (130,50 €), všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľa odporcu uznesením z 31. marca 2008 sp. zn. 9 Co 252/2007 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie.

Okresný súd Bratislava III (v poradí druhým) rozsudkom z 5. februára 2009 č. k. 43 C 27/2007 – 113 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2 182,40 € s úrokom z omeškania vo výške 9, 5 % ročne zo sumy 2 182, 40 € od 1. 12. 2006 do zaplataenia a náhradu trov konania 431, 52 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že odporcovi tým, že prijal od navrhovateľa peňažné plnenie vo výške 65 747 Sk (2 182,40 €) na základe neplatného právneho úkonu – zmluvy o úvere č. 1330131 zo 17. 6. 2003 – z dôvodu, že v čase jej uzavretia bol navrhovateľ pozbavený spôsobilosti na právne úkony, vzniklo bezdôvodné obohatenie na úkor navrhovateľa (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka) v tejto výške. Námietku premlčania vznesenú odporcom vyhodnotil za bezdôvodnú. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu (v poradí druhým) uznesením z 18. februára 2010 sp. zn. 9 Co 148/2009 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že v čase, kedy navrhovateľ v danej veci udelil plnomocencstvo na svoje zastupovanie matke A.M. (22. 8. 2006), bol plne spôsobilý na právne úkony (spôsobilosť na právne úkony mu bola prinavrátená rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 27. 6. 2003 č. k. P 126/98 , právoplatným 18. 8. 2003). A.M. ako splnomocnená zástupkyňa navrhovateľa podľa § 27 ods.1 O. s. p. (na základe plnej moci z 22. 8. 2006) nemohla následne splnomocniť advokáta (JUDr. M. W.) na zastupovanie navrhovateľa (plnomocenstvo z 23. 8. 2006). Preto advokát JUDr. M. W. (splnomocnila na zastupovanie navrhovateľa jeho matka), ktorý nepredložil plnomocenstvo , ktorým by ho navrhovateľ splnomocnil svojím zastupovaním v konaní napriek opakovanej výzve (nedošlo k odstráneniu prekážky konania), nebol oprávnený zastupovať navrhovateľa (pre chýbajúce plnomocenstvo) ani robiť podania v mene navrhovateľa. V konaní teda nebolo preukázané procesné zastúpenie navrhovateľa (§ 25 ods. 1 O. s. p.). Tým, že prvostupňový súd vo veci konal , napriek tomu, že neboli splnené podmienky konania (§ 103 O. s. p.) spočívajúce v nedostatku plnomocenstva odňal odporcovi možnosť konať pred súdom . O trovách konania (prvostupňového aj odvolacieho) rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p. .

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu zmeniť a rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) a odňatie mu možnosti konať pre súdom postupom odvolacieho súdu (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nesprávne

posúdil obsah plnej moci z 22. 8. 2006. Z jej obsahu jednoznačne vyplýva, že splnomocnil svoju matku len na to, aby v jeho zastúpení uzavrela dohodu o poskytovaní právnej pomoci podľa § 12 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. v platnom znení a z dohody o plnomocenstve na zastupovanie v konaní pred súdom s určeným advokátom (JUDr. M. W.) ani najextenzívnejším výkladom nemožno vyvodit', že má ísť o prípad obecného zastúpenia podľa § 27 ods. 1 O. s. p. V prípade plnej moci z 22. 8. 2006 ide o prípad tzv. hmotnoprávnej plnej moci podľa § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nie o prípad procesného zastúpenia podľa § 24 a nasl. O. s. p. Z toho potom vyplýva, že advokát JUDr. M. W. ho zastupoval na základe procesnej plnej moci z 23. 8. 2006 udelenej mu v jeho zastúpení A.M. podľa § 25 O. s. p. v nadväznosti na § 12 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. Keďže už prvý úkon v konaní bol urobený jeho zástupcom s platnou plnou mocou, nebolo potrebné odstraňovať (neexistujúce) vady konania (výzva odvolacieho súdu z 1. 12. 2009).

Odporca navrhol dovolanie zamietnuť, pretože (podľa jeho názoru) je rozhodnutie odvolacieho súdu vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr to, či dovolanie navrhovateľa smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle § 239 O. s. p. platí, že dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej

stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže v prípade navrhovateľom napadnutého uznesenia ide o také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., nemožno prípustnosť tohto dovolania vyvodiť z uvedených ustanovení § 239 O. s. p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 241 ods. 2 O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p.. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu väd uvedených v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. dovolateľ nenamietal a nezistil ich ani dovolací súd.

So zreteľom na navrhovateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerl na otázku opodstatnenosti jeho tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť konať pred ním (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup, ktorým súd účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých jeho procesných práv, ktoré mu právna úprava priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnej podmienke prípustnosti dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom na skutočnosť, že zákon bližšie

v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatia možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, vo všeobecnosti treba ním rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných Občianskym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci ide z dôvodu, že odvolací súd zastavil konanie, hoci na také rozhodnutie neboli splnené zákonné podmienky (§ 104 ods. 2 O. s. p.). Nesprávne totiž dospel k záveru o nedostatku plnomocenstva udeleného navrhovateľom advokátovi na jeho zastupovanie v konaní .

Podľa § 24 O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ak nejde o zastupovanie podľa § 26, môže si účastník zvoliť za zástupcu len fyzickú osobu. V tej istej veci môže mať účastník súčasne len jedného zvoleného zástupcu, to neplatí, ak ide o zastúpenie podľa § 25.

Podľa § 25 ods. 1 O. s. p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Plnomocensvo udelené advokátovi nemožno obmedziť.

Podľa § 27 ods. 1 O. s. p. účastník sa môže dať zastúpiť aj ktoroukoľvek fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony. Tento zástupca môže konať jedine osobne.

Podľa § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ za tým účelom udelí plnomocenstvo, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocneného oprávnenia.

Odvolací súd k záveru o nedostatku plnomocenstva udeleného navrhovateľom advokátovi na jeho zastupovanie v konaní dospel z dôvodu, že navrhovateľ (v čase prinavrátania mu spôsobilosti na právne úkony) splnomocnil na zastupovanie v konaní svoju matku (A.M.), ktorá ako fyzická osoba, mohla konať len osobne, a nemohla teda následne splnomocniť na zastupovanie navrhovateľa advokáta (JUDr. M. W.).

Z obsahu spisu vyplýva, že plnou mocou z 22. 8. 2006 (čl. 7) t. j. v čase, keď bol spôsobilý na právne úkony, splnomocnil navrhovateľ svoju matku (A.M.) na udelenie plnej moci na jeho zastupovanie pred súdom (ako aj soc. poisťovňou a exekútorom)

advokátovi JUDr. W. . Plnomocenstvom z 23. 8. 2006 splnomocnila A.M. ako zástupca navrhovateľa na tento právny úkon (splnomocniteľ) na zastupovanie navrhovateľa (aj v konaniach pred súdmi) advokáta JUDr. M. W. (splnomocnenec), ktorý aj v priebehu konania navrhovateľa zastupoval (zúčastňoval sa pojednávani pred súdom prvého stupňa, podal odvolanie a pod.).

Z uvedeného možno vyvodit', že navrhovateľ svoju matku (A.M.) splnomocnil (vid' plnomocenstvo z 22. 8. 2006) na zastúpenie len na konkrétny právny úkon – na udelenie plnomocenstva na jeho zastupovanie (konkrétnemu) advokátovi. Ide teda o prípad tzv. hmotnoprávneho plnomocenstva v zmysle § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka (jednostranný právny úkon adresovaný tretím osobám, ktorým sa osvedčuje existencia a rozsah zástupcovho oprávnenie konať v mene zastúpeného). Od tohto plnomocenstva treba odlíšiť plnomocenstvo podľa § 24 a nasl. O. s. p., (v danom prípade plná moc z 23. 8. 2006) len ktoré ako tzv. plnomocenstvo procesné platí pre celé konanie (§ 28 ods. 1 O. s. p.). Teda navrhovateľ (v zastúpení svojej matky) splnomocnil na zastupovanie v konaní advokáta JUDr. M. W.. Preto záver odvolacieho súdu o nesplnení podmienok konania (§ 103 O. s. p.) spočívajúcich v nedostatku plnomocenstva udeleného navrhovateľom na jeho zastupovanie v konaní advokátovi JUDr. M. W. nie je správny.

Za tejto situácie rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým zastavil konanie (a zrušil rozsudok súdu prvého stupňa) napriek tomu, že na takýto postup neboli splnené zákonné podmienky (§ 104 O. s. p.) došlo k odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na zistenú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 11. apríla 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť:

Hrčková Marta